

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobkyně: **R. T.**
bytem ,
zastoupena advokátem Mgr. Danem Loukotou,
sídlem Pod Terebkou 1136/11, Praha 4,

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,**
se sídlem Křížová 25, Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 3. 2020, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění :

1. Žalobkyně se domáhá zrušení v záhlaví rozsudku uvedeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty její námitky proti rozhodnutí č. II, č. j. X, ze dne 18. 11. 2019 o povinnosti žalobkyně vrátit přeplatek na sirotčím důchodu na syna a zápočtu přeplatku

na sirotčím důchodu dcery podle § 118a odst. 1 a § 115a odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen zákon o důchodovém pojištění) pro ukončení studia syna dne 11. 10. 2017. Žalobkyně má za to, že rozhodnutí byla vydána v rozporu s principy dobré správy, jestliže v odůvodnění rozhodnutí č. j. X ze dne 25. 4. 2019 o odnětí sirotčího důchodu syna od 12. 5. 2019 žalovaná uvedla, že nárok na sirotčí důchod syna zanikl dnem 31. 3. 2019 ukončením soustavné přípravu na budoucí povolání. Dále namítla nepřezkoumatelnost odůvodnění rozhodnutí, jelikož žalovaná neodděluje tvrzení žalobkyně a skutkové a právní zjištění žalované.

2. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby výhradně odkazem na obsah správního spisu a odůvodnění rozhodnutí, tedy aniž by se vyjádřila k žalobním bodům jako takovým.
3. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ustanovení § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.
4. K námitce nepřezkoumatelnosti – nepřehlednosti odůvodnění rozhodnutí žalované soud uvádí, že odůvodnění žalované splňuje náležitosti uvedené v § 68 a násl. správního řádu, soud neshledává žalobou tvrzenou nepřehlednou strukturu odůvodnění.
5. Ze správního spisu vyplývá, že po úmrtí manžela žalobkyně v roce 2011 byl vyplácen vdovský a také sirotčí důchod pro obě děti. Po absolvování gymnázia syn v roce 2016 zahájil 3leté studium VŠ, které ukončil dne 11. 10. 2017 a v období od 11. 9. 2017 do 14. 3. 2019 absolvoval studium výcviku Multi Crew Pilot Licence pro letadlo Boeing 737NG pořádané Czech Aviation Training Centre s.r.o. Po absolvování gymnázia dcera v roce 2016 zahájila studium VŠ, které v roce 2018 ukončila, aby v témže roce pokračovala na jiné VŠ.
6. Rozhodnutím č. j. X byl odňat sirotčí důchod syna od 12. 5. 2019, neboť dne 31. 3. 2019 ukončil soustavnou přípravu na budoucí povolání. Rozhodnutí č. II, č. j. X, bylo rozhodnuto o přeplatku na sirotčím důchodu syna ve výši 117 183,-Kč a zápočtu přeplatku na sirotčím důchodu dcery podle § 118a odst. 1 a § 115a odst. 1 zákona o důchodovém pojištění s uložením povinnosti žalobkyni vrátit přeplatek ve výši 52 372,-Kč, neboť sirotčí důchod syna od 12. 10. 2017 do 11. 5. 2019 mu nenáležel, jelikož dne 11. 10. 2017 ukončil studium a přesto přijímal vyplácený sirotčí důchod. Proti rozhodnutí podala žalobkyně námitky, dle kterých syn studoval i v rozhodné době, potvrzení o ukončení studia v roce 2017 na VŠ předložil žalované v říjnu 2017 a zároveň předložil smlouvu o dalším studiu na Czech Aviation Training Centre s.r.o., přičemž byl žalovanou tehdy ubezpečen, že mu i nadále bude poskytován sirotčí důchod z důvodu studia. Dále namítla nesprávné uvedení jména dcery, data narození syna, adresy bydliště, a že již v dubnu 2019 požádal o ukončení vyplácení sirotčího důchodu pro ukončení studia.
7. Žalovaná rozhodnutím č. j. X námitky zamítla, neboť studium syna od 12. 10. 2017 do 14. 3. 2019 na Czech Aviation Training Centre s.r.o. nelze považovat za studium podle § 21 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, neboť Czech Aviation Training Centre s.r.o. není zapsána v rejstříku škol a školských zařízení MŠVT.
8. Žaloba vymezila žalobní bod v rozsahu legitimního očekávání, nikoli splnění podmínky přípravy na zaměstnání, zde výkladu § 21 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, dle kterého se za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání se pro účely tohoto zákona

považuje studium na středních a vysokých školách zapsaných do rejstříku škol a školských zařízení. Dle § 20 odst. 4 písm. a) zákona o důchodovém pojištění se za nezaopatřené dítě se pro účely tohoto zákona považuje dítě do skončení povinné školní docházky, a poté, nejdéle však do 26. roku věku, jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání (§ 21 až 23). Ostatně o tom, že škola žalobce není zapsána v rejstříku škol a školských zařízení nebylo sporu. Zároveň žalobkyně nijak žalobou nebrojila proti závěru žalované o zavinění žalobkyně. Takto vymezeným rozsahem soudního přezkumu je soud vázán (§ 75 s. ř. s.) a zároveň je tak „vázán“ žalobou nesporným závěrem o tom, že další studium syna od 12. 10. 2017 do 14. 3. 2019 nesplňovalo podmínky stanovené v § 21 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, tedy že se v daném období syn nebyl nezaopatřeným dítětem ve smyslu zákona o důchodovém pojištění (§ 20 odst. 4 písm. a), § 21 odst. 1).

9. Žalobkyně shledává legitimní očekávání ve smyslu hodnocení dalšího studia syna na Czech Aviation Training Centre s.r.o. za důchodově uznatelné na základě odůvodnění rozhodnutí č. č.j. X, o odejmutí sirotčího důchodu syna od 12. 5. 2019 z důvodu ukončení studia na Czech Aviation Training Centre s.r.o., dle kterého bylo dané studium soustavnou přípravou na budoucí povolání. Dle žaloby tak ve svém důsledku není rozhodné, zda dle zákona o důchodovém pojištění nárok na sirotčí důchod pro syna nadále trval, ale že žalovaná v předchozím rozhodnutí odňala synovi sirotčí důchod až po ukončení studia na Czech Aviation Training Centre s.r.o. s tím, že dané studium splňovalo podmínky pro nezaopatřenost dítěte, tudíž nelze v dalším rozhodnutí takový závěr popřít a požadovat vrácení přeplatku na sirotčím důchodu syna i za předchozí období studia na Czech Aviation Training Centre s.r.o.
10. Soud má za to, že žalobkyně vykládá zásadu legitimního očekávání příliš extenzivně a odhlíží od nenávrhové povahy řízení o odnětí důchodu z důvodu zániku nároku na důchod. Legitimní očekávání podle § 2 odst. 4 správního řádu nelze vykládat jako překážku pro nové hodnocení podmínek nároku na důchodu v jiném období. Z rozhodnutí č.j. X je patrné, že žalovaná nijak nezkoumala povahu studia žalobce na Czech Aviation Training Centre s.r.o., ale pouze přihlédla k ukončení studia. Nic však nebránilo žalované znovu posoudit podmínky pro přiznání důchodu za předchozí období. Zásada legitimního očekávání účastníka správního řízení nemá absolutní hodnotu a je omezena jinými zásadami, jež je v rámci správního řízení správní orgán povinen respektovat, zejména zásadou legality (§ 2 odst. 1 a 2 správního řádu) či zásadou účelnosti a souladu zvoleného řešení s veřejným zájmem (§ 2 odst. 4 správního řádu). Jedním ze závažných důvodů, na základě nichž může správní orgán prolomit legitimní očekávání účastníků správního řízení, by mohl být např. rozpor rozhodování správního orgánu s právními předpisy. Avšak i v případě opodstatněné změny v rozhodovací činnosti správních orgánů je nutno dodržet požadavky kladené na tuto změnu, tj. i zde musí být změna správní praxe řádně odůvodněna. Jedině takový postup totiž odpovídá nárokům transparentní aplikace práva a právní jistoty. A takto žalovaná postupovala, jestliže studium syna žalobkyně na Czech Aviation Training Centre s.r.o. nepovažovala z přípravu k budoucímu povolání z důvodu nezapsání Czech Aviation Training Centre s.r.o. v rejstříku škol a školských zařízení MŠVT, jak požaduje § 21 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná svým postupem neporušila zásadu legitimního očekávání, neboť legitimní očekávání nezakládá postup správních orgánů, který není v souladu se zákonem (rozsudek NSS č. j. 5 As 155/2015-35), kdy nelze vyloučit, že žalovaná rozhodla nejdříve o odnětí sirotčího důchodu bez šetření povahy studia proto,

aby bylo rozhodnuto co nejdříve a nevznikaly další přeplatky. I kdyby tomu tak nebylo a žalovaná rozhodla o odnětí sirotčího důchodu od 12. 5. 2019 pouze z důvodu liknavosti, bez ohledu na obsah odůvodnění tím nevyvolala v žalobkyni legitimní očekávání ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu, který by vyloučil posouzení zákonnosti přiznaného nároku na důchod za předchozí období. Účelem institutu legitimního očekávání není popřít nezákonnost, ale předejít újmě účastníka dané nenaplněním objektivního očekávání, že správní orgán v jeho věci bude **zákonně** postupovat jako v jiných věcech. Z pohledu právního státu, jehož součástí je funkční mechanismus státní správy, je vyloučeno, aby pochybení správního orgánu jej zavazovalo i do budoucna v jiných případech. K žalobní námitce o rozporu postupu žalované s § 8 odst. 2 správního řádu lze odkázat na znění daného ustanovení, které se týká vzájemné spolupráce správních orgánů. V dané věci jde však o rozhodování téhož správního orgánu, nikoli o spolupráci více správních orgánů.

11. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
12. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalované náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 20. 7. 2022

Mgr. Kamil Tojner v. r.

soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.